

MAGYAR POLGÁRI ÉS NEMZETI JOGVÉDŐ EGYESÜLET (Jogvédő Szervezet)

HUNGARIAN NATIONAL CITIZEN JUSTICERELIEF ORGANISATION

IRODA: 1095 BUDAPEST, SOROKSÁRI ÚT. 48. 10-es ÉPÜLET. II. EMELET 209.

OFFICE: SOROKSÁRI ÚT. 48.,10-es ÉPÜLET 2/209., H-1095 BUDAPEST, HUNGARY

TELEFON/PHONE: +36 20 509 9876. E-MAIL: POLGARIJOGVEDO@GMAIL.COM

Alkotmánybíróság

ABJ-1/2021/0-I

1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

részére

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírottak

A Magyar Polgári és Nemzeti Jogvédő Egyesület (Jogvédő Szervezet) melynek törvényes képviselőjeként eljár Vajda Attila elnök, vezető jogvédő, Ambrusné Dr. Kerekes Judit vezető jogász – értesítési cím: 1095 Budapest, Soroksári út 48. 10-es épület 2. em. 209 iroda) és annak alábbiakban felsorolt tagjai, mint mindannyian önálló indítványozók is:

1, név: szül: lakcíme: Dr. Matyijcsik Sándor

2, név: szül: lakcíme: Dr. Tamasi József

3, név: szül: lakcíme: Dr. Pócs Alfréd

4, név: szül: lakcíme: Oláh Sándor

5, név: szül: lakcíme: Szabó Gáborné (

6, név: szül: lakcíme: Szücs Attila

7, név: szül: lakcíme: Bézi Imre

8, név: szül: lakcíme: Noll-Szatmári Enikő

9, név: szül: lakcíme: Bojtor Tibor

KAME újságírói egyesület képviseletében eljáró

10, név: szül: lakcíme: Brindza András

Az ALAPTÖRVÉNY 24. cikk bekezdése c) pontja alapján, Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (Továbbiakban: Abtv) 26. §. (2) bekezdése alapján belül az alábbi

ALKOTMÁNYJOGI PANASZT

terjesztjük elő.

Alaptörvény 24 cikke rögzíti:

Az Alkotmánybíróság

(1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

(2) Az Alkotmánybíróság

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

(3) Az Alkotmánybíróság

a)* a (2) bekezdés b), c) és e) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést;

Az ABTV 26.§.(2) bekezdése rögzíti:

(2)Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha

a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

A T Alkotmánybíróság előtt tisztelettel előadjuk, hogy indítványozói személyünk és szervezetünk alkotmányjogi panasszal kívánunk élni Magyarország Kormányának a veszélyhelyzet kihirdetésével, meghosszabbításával kapcsolatosan kiadott jelen alkotmányjogi panaszunkban részletezett rendeletei, az azzal összefüggő egyes jogszabályi rendelkezések Alaptörvény ellenességének okán, illetve arra tekintettel, mivel ezen, az általunk jelen alkotmányjogi panaszban részletezett esetekben az Alaptörvény ellenes jogszabályok alkalmazása, hatályosulása folytán, közvetlenül bírói döntés nélkül következett be indítványozói személyünk és a társadalom tagjai oldalán is súlyos jogsérelem, és határozott álláspontunk az, hogy a jelen alkotmányjogi panaszon kívül nem áll rendelkezésre oldalunkon a jogsérelem orvoslására jogorvoslati eljárás.

Alkotmányjogi panaszunkban kifejtjük részletes jogi álláspontunkat arra vonatkozóan, hogy milyen jogszabályi alapokon vitatjuk a Kormány rendeletalkotási jogkörét, illetve részletezzük azon hivatkozásainkat, jogi rendelkezéseket, melyekre alapítottan határozott álláspontunk az, hogy a veszélyhelyzet kihirdetésére vonatkozó egyes kormányrendeletek Alaptörvény és egyéb sarkalatos törvényellenesek így azok megsemmisítése indokolt.

Alkotmányjogi panaszunkban előzetesen részletesen ki kívánjuk fejteni Magyarország Alaptörvényének a veszélyhelyzettel, mint a különleges jogrenddel kapcsolatos rendelkezéseit, az alapvető jogok különleges jogrendben, ideértve a veszélyhelyzetet

korlátozhatóságának feltételeit, a jelenlegi jogszabályi rendelkezések Alaptörvény ellenességét.

A magyar jogrendben általános alapelv, hogy a különleges jogrend gyűjtőfogalmába tartozó esetekben a hatalommegosztás csak részlegesen, módosultan érvényesül: a hatalomgyakorlás általános szabályaihoz képest új, komplex hatalmi centrum is létrejöhet, a béke időszakára szóló hatáskörök pedig módosulnak (kormány, köztársasági elnök) azzal, hogy a korrekció iránya a törvényhozási funkció egyes elemeinek a végrehajtó hatalom felé tolódását is eredményezi. A békétől eltérő időszakok joga mindezen eltérési lehetőségek mellett is csak az alkotmányosság fogalmkörében értelmezhetőek: vannak alkotmányos korlátok és intézmények, különösen az Alkotmánybíróság, amelynek feladata a hatalomgyakorlás feltételeinek betartatása annak érdekében, hogy a visszaélészerű joggyakorlás ne eredményezhessen az alkotmánystabilitási szereppel összeegyeztethetetlen, önkényesen gyakorolt államhatalmat.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az 1976. évi 8. sz. törvényerejű rendelettel ratifikálta a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát. Az ENSZ dokumentum alapjogi olvasatban megjelenő sui generis korlátozási feltételek közül 4. cikkében, csak a „nemzet létét fenyegető és hivatalosan kihirdetett szükségállapot idején” teszi lehetővé az e körből nem kizárt alapjogok szigorú mérlegelés alapján szükséges többlet korlátozását a diszkrimináció-tilalom és más nemzetközi kötelezettségek kereteire is figyelemmel, eljárászerű derogációs bejelentési kötelezettséghez kötötten. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 15. cikke a „háború vagy a nemzet létét fenyegető más rendkívüli állapot” esetén teszi lehetővé hasonló tartalmi és eljárási feltételek mellett a szigorító irányban eltérő alapjogi szabályozást.

Tehát a PPJNE, mint a Magyar Államra kötelező nemzetközi egyezmény **kizárólag a nemzet létét fenyegető és hivatalosan kihirdetett szükségállapot idején , az adott helyzet által megkövetelt mértékben korlátozhatnak alapvető emberi jogokat.**

A T. Alkotmánybíróság előtt hivatkozni kívánunk arra, hogy határozott álláspontunk alapján az Alaptörvény rendelkezései is sértik a PPJNE rendelkezéseit is, mivel nem kizárólag a fenti feltételek együttes fennállása esetére engedik meg alapjogok korlátozását, másodsorban a Kormány egyéb veszélyhelyzetre hozott rendeletei Alaptörvény és sarkalatos törvényi rendelkezésekkel ellentétesek.

Az Alaptörvény I cikk,

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. **Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.**

Az Alapjogok korlátozásának alapvetéseit szabályozza az Alaptörvény fenti cikkelye, tehát az alapjogi korlátozások akkor felelnek meg az Egyezségokmánynak , illetőleg az Alaptörvénynek, ha:

- ha a nemzet létét fenyegető, hivatalosan kihirdetett szükségállapot idején kerül rá sor,

- CSAK az adott helyzet által megkövetelt mértékűek,
- más alapvető jog érvényesülése, vagy védelme érdekében kerül rá sor,
- feltétlenül szükséges mértékű,
- a céllal arányos,
- és az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával jár együtt.

Az Alaptörvény rendelkezései a veszélyhelyzetet a különleges jogrendek körébe sorolják. A veszélyhelyzet alapvetően nem lehet olyan jogrend, mely a különleges jogrendre vonatkozó szabályok alkalmazását megalapozzák, ezen túlmenően alapvető jog korlátozására alapot sem adhatna, mivel nem éri el a PPJNE-ben az alapvető jogok korlátozhatósága alapfeltételeként rögzítette kritériumokat: azaz nem a nemzet létét fenyegető, szükségállapotról van szó, mely sokkal súlyosabb mértékű helyzetet szabályoz olyként, hogy az alapjogok korlátozására sor kerülhessen.

Ennek alapján határozottan állítjuk, hogy az alapjogok kormányrendeleti szinten történő korlátozása mind az Alaptörvény, mind az Egyezségokmány vonatkozó szabályait súlyosan sérti.

Alkotmányjogi panaszunkban ezt követően értelmezni kívánjuk a veszélyhelyzet Alaptörvényi rendelkezéseit:

A veszélyhelyzet 53. cikk²

(1) A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető **elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség** esetén, **valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki, és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.**

(2) **A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel - sarkalatos törvényben meghatározottak szerint - egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.**

Fentiekre tekintettel tehát a veszélyhelyzetet, mint a különleges jogrend egyik formáját a Kormány elemi csapás, ipari szerencsétlenség vagy zeke következményei elhárítása érdekében hirdetheti ki. Annak, hogy meghatározzuk a veszélyhelyzet Kormány általi kihirdetésének Alaptörvényi alapvetéseit, illetőleg annak értelmezését adjuk, azon okból van jelentősége, mivel a veszélyhelyzet Alaptörvény ellenes kihirdetése esetén az alapvető jogok kormányrendeletekben meghatározott korlátozásai is alaptörvény ellenesek.

Az elemi csapás fogalma a Pallas Nagy Lexikona szerint:

„**Elemi csapás**, oly esemény, mely **a természet erőinek (elemeinek) működése folytán** szokott bekövetkezni. Amennyiben az E. hatása kellő gondosság által sem kerülhető el, az általa lehetetlenné vált teljesítés alól a kötelezett szabadul.”

Tehát az elemi csapás fogalma kizárólag a természet erőihez köthető, melynek körébe álláspontunk szerint semmiképpen sem tartozik egy pandémia, járvány.

Tehát figyelemmel az elmei csapás fogalmára rögzíthető, hogy a veszélyhelyzet kihirdetésére az Alaptörvény szerint használt fogalom alapján természeti és ipari katasztrófák esetén lenne lehetőség.

A 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló sarkalatos törvény a veszélyhelyzetet az alábbiak szerint szabályozza:

20. A veszélyhelyzet

44. § A veszélyhelyzet az Alaptörvény 53. Cikkében meghatározott olyan helyzet, amelyet különösen a következő események válhatnak ki:

a) elemi csapások, természeti eredetű veszélyek, különösen:

aa) árvízvédekezés során, ha az előrejelzések szerint az áradó víz az addig észlelt legmagasabb vízállást megközelíti és további jelentős áradás várható, vagy elháríthatatlan jégtorlasz keletkezett, vagy töltésszakadás veszélye fenyeget,^{*}

ab) belvízvédekezés során, ha a belvíz lakott területeket, ipartelepeket, fő közlekedési utakat, vasutakat veszélyeztet és a veszélyeztetés olyan mértékű, hogy a kár megelőzése, az újabb elöntések elhárítása meghaladja az erre rendelt szervezetek védekezési lehetőségeit,

ac) több napon keresztül tartó kiterjedő, folyamatos, intenzív, megmaradó hóesés vagy hófúvás,

ad) más szélsőséges időjárás következtében az emberek életét, anyagi javait a lakosság alapvető ellátását veszélyeztető helyzet következik be,

ae) földtani veszélyforrások.

b) ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek, különösen:

ba) a veszélyes anyagokkal és hulladékokkal történő tevékenység során a szabadba kerülő anyag az emberi életet, egészséget, továbbá a környezetet tömeges méretekben és súlyosan veszélyezteti,

bb) nem tervezett radioaktív kiszóródás és egyéb sugárterhelés, amely a biztonságot kedvezőtlenül befolyásolja és a lakosság nem tervezett sugárterhelését idézi elő.

c) egyéb eredetű veszélyek, különösen:

ca) tömeges megbetegedést okozó humánjárvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány,

cb) ivóvíz célú vízkivétellel érintett felszíni és felszín alatti vizek havariaszerű szennyezése,

cc) bármely okból létrejövő olyan mértékű légszennyezettség, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási küszöbértéket meghaladja,

cd) a kritikus infrastruktúrák olyan mértékű működési zavara, melynek következtében a lakosság alapvető ellátása több napon keresztül, vagy több megyét érintően akadályozott.

Fenti jogszabályi rendelkezésekből, illetőleg az Alaptörvény 53. cikkének rendelkezéseiből az alábbiak állapíthatók meg:

Az Alaptörvény az elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében tehát lényegében kettő alapvető esetben teszi lehetővé a vészhelyzet mint különleges jogrend Kormány általi kihirdetését, míg a 2011. évi CXXVIII. törvény 44. §-a az Alaptörvényi kettő darab feltételt további harmadik feltétellel bővíti ki, azaz egy c) ponttal az egyéb eredetű veszélyek kategóriával, melyben további 5 kategóriával: humán és állatjárvány; ivóvíz,vizek havariaszerű szennyezése; légszennyezettség, ;infrastruktúrák működési zavara.

A 2011. évi CXXVIII. törvény 44. §. c) pontja Alaptörvény ellenes, mivel olyan eseteket szabályoz a veszélyhelyzet esetei, annak jogalapja között, melyet az Alaptörvény nem említ, és nem enged meg. A Törvény 44. §-nak szerkezete önmagában igazolja a 44. §. c) pont Alaptörvény ellenességét, mivel az a) és b) alpont alá tartozó esetek kerültek az Alaptörvényben nevesítésre.

Figyelemmel arra, hogy a 44. §. c) pontja túlterjeszkedik az Alaptörvényen, és az Alaptörvényben nem szereplő c) pontra figyelemmel került sor a veszélyhelyzet Kormány általi kihirdetésére, a veszélyhelyzeti kormányrendeletek, mint nem az Alaptörvény 53, cikkére épülő jogalapon nyugvó kormányrendeletek Alaptörvény ellenesek, az azokban foglalt alapjogi korlátozások ezen okból is súlyosan sértik Magyarország Alaptörvényét.

Fentiekben részleteztük, hogy álláspontunk szerint a különleges jogrend elrendelése ütközik az Alaptörvénybe, így

- egyrészt a veszélyhelyzet, mint különleges jogrend kihirdetése Alaptörvény ellenes,
- másrészt valamennyi, az alapjogokat korlátozó kormányrendelet Alaptörvény ellenes, sérti az Alaptörvény 53 cikkének, és 54. cikkének rendelkezéseit.

Az Alaptörvény 53 cikk 2 bekezdése rögzíti:

(2) A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel - sarkalatos törvényben meghatározottak szerint - egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

54. cikk rögzíti:

(1) Különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása - a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)-(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével - felfüggeszhető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható.

(4) A különleges jogrendben alkalmazandó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.*

A Kormány veszélyhelyzeti rendeletalkotási jogköre:

Mint fentiekben részleteztük annak, hogy a Kormány veszélyhelyzetben különleges jogrendi rendeleti jogalkotással élhessen feltétele, hogy a veszélyhelyzet Alaptörvényi feltételek fennállás esetén kerüljön elrendelésre, mely jelen ügyben csorbát szenved, a veszélyhelyzet kihirdetésére Alaptörvény ellenesen került sor.

Az Alaptörvény 53. cikk. (1) bek második fordulata szerint a Kormány: **sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.**

Tehát az Alaptörvény olyan tartalmú további korlátokat szab a Kormány intézkedéseinek, hogy azok csak és kizárólag sarkalatos törvényben meghatározott intézkedések lehetnek.

Az Alaptörvény rögzíti: VIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez.

A gyülekezéshez való jog az alapvető emberi jogok körébe tartozik. E jog biztosításának követelményét nemzetközi norma tartalmazza: Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (ENSZ, 1948), Emberi Jogok Európai Egyezménye 4 (Európa Tanács, 1950), Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 5 (ENSZ, 1966), Az Európai Unió Alapjogi Chartája (Európai Unió, 2007) 6. Közös jellemvonásuk, hogy alapvető jogként a békés gyülekezéshez való jogot ismerik el és védik.

A gyülekezés szabadsága a véleménynyilvánítás egy formája, mely során a gyűlés résztvevői közösen nyilvánítják ki véleményüket, álláspontjukat egy adott kérdésben.

A gyülekezési jog Alaptörvényben foglalt tartalmához képest kiegészítéssel szolgálnak az 55/2001 (XI. 29.) és a 75/2008 (V. 29.) AB határozatok 10. A Gyülekezési törvény értelmében a jog gyakorlása a békés összejövetelekre, felvonulásokra és tüntetésekre terjed ki, ahol a résztvevők szabadon kinyilváníthatják véleményüket. Ezen gyülekezési alapjogot korlátozza Alaptörvénytől módton a 484/2020. Kormányrendelet az alábbiak szerint:

A 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet, a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről rögzíti:

Minden gyülekezés tilos.

5. § (1) Tilos - a 6. § szerinti kivétellel - rendezvényt, valamint gyűlést szervezni, illetve tartani.

(2) Rendezvény helyszínén - a 6. § szerinti kivétellel - a rendezvény helyszínétől függetlenül tilos tartózkodni. Gyűlés helyszínén tartózkodni tilos.

A Kormányrendelet jelen pontban foglalt rendelkezései Alaptörvény ellenesek, tekintettel arra, hogy a polgárok gyülekezéshez való jogát Alaptörvény ellenesen korlátozzák az alábbiak okán. Alapvető jogok korlátozása a veszélyhelyzet idején az Alaptörvény 53. cikke, 54 cikke részletezett rendelkezései szerint kizárólag Alaptörvényben, vagy sarkalatos törvényben meghatározott szabályokban részletezettek szerint lehetséges.

Sarkalatos törvényként a 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról 49. § rendelkezései szerint:

24. Veszélyhelyzetben a Kormány rendeleti felhatalmazása alapján alkalmazható rendkívüli intézkedések

49. § (2) Veszélyhelyzetben korlátozni lehet a lakosság utcán vagy más nyilvános helyen való tartózkodását. A korlátozást és időtartamát a rádió, a televízió, a sajtó és hirdetmény útján, valamint a helyben szokásos módon a lakosság tudomására kell hozni.

(3) Veszélyhelyzetben elrendelhető, hogy **közterületen rendezvény, nyilvános gyűlés megtartását a rendőrség a védelmi érdekek sérelme esetén megtiltsa.**

A gyülekezési jog korlátozása, a 484/2020. (XI.10) Kormányrendelet jelen bekezdésben felhívott rendelkezései Alaptörvény ellenesek arra tekintettel, mert:

1) a veszélyhelyzet kihirdetésére Alaptörvényt sértő módon, az 53. cikk (1) bek sérelmével került sor, veszélyhelyzet jogszerű kihirdetése nélkül alapjog nem korlátozható,

2) **az alapjogi korlátozások Alaptörvényben Egyezségokmányban foglalt feltételeit sértik - az alapjogi korlátozások Alaptörvényben , Egyezségokmányban foglalt feltételeit sértik -** mert arra nem:

- a nemzet létét fenyegető, hivatalosan kihirdetett szükségállapot idején kerül rá sor,
- nem az adott helyzet által megkövetelt mértékűek,
- nem más alapvető jog érvényesülése, vagy védelme érdekében került rá sor,
- nem arányos, és nem feltétlenül szükséges mértékű,
- n a nem az elérni kívánt céllal arányos,

- és nem jár az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával jár együtt.

3) Sértik az Alaptörvény 53. cikk 1) bek 2. fordulatát, továbbá az 54. cikk 1) bekezdését, mert a sarkalatos törvényben foglaltak szerint *csak a védelmi érdekek sérelme esetén ad lehetőséget a gyűlések megtiltására* (vagyis feltételhez köti a gyűlések veszélyhelyzetben történő megtiltását, és nem generálisan ad lehetőséget a tilalom elrendelésére, meghagyva a gyülekezési hatóság mozgásterét a mérlegelésre); *csak a rendőrség írhatja elő kötelezettségként a szélesebb körű tiltást* (a kormány nem tilthatja meg közvetlenül maga gyűlések megtartását) *csak közterületen tartandó gyűlések tilthatóak meg*.

Kijelenthető tehát, hogy a 484/2020. Kormányrendelet felhívott rendelkezései mind Alaptörvény, mind sarkalatos törvény ellenesek, Kormány rendeletében még veszélyhelyzet e esetén sem tiltható meg a gyülekezés joga, az változatlanul rendőrségi hatáskör marad, és egyedi, konkrét ügyre gyakorolható.

Utalni kívánunk arra, hogy Európában megszülettek olyan Európa Tanács képviselői nyilatkozatok, illetőleg Alkotmánybírósági határozatok is, melyek egyértelműen kimondják, hogy a gyülekezési jog olyan alapvető jog, mely a koronavírusra tekintettel sem korlátozható. Az Európa Tanács emberi jogi biztosa aggodalmát fejezte ki az emberi jogok megsértése miatt az orosz tüntetéseken. A biztos hangsúlyozta, hogy az orosz hatóságok nem tartották be a gyülekezés szabadságának biztosítására vonatkozó kötelezettségüket, és hogy a koronavírus járvány miatt alkalmazott korlátozások **nem voltak szükségesek és arányosak a közegészségügyi helyzet alapján a nemzetközi emberi jogi normák szerint.**

<https://jogaszvilag.hu/vilagjogasz/sulyos-jogsertesek-oroszorszagban/>

A német Alkotmánybíróság csütörtökön meghozott döntésében egyértelművé tette, hogy az állampolgároknak **a koronavírus-járvány idején is joguk van a politikai tiltakozáshoz.**

A német Alkotmánybíróság azt követően döntött az ügyben, hogy a Hessen tartománybeli aktivisták egy csoportja az „Erősítsék az egészségügyet az alapvető jogok korlátozása helyett – a vírusok, és ne az emberek elleni védekezzenek” című dokumentumot nyújtott be a bírósághoz.

A tüntetők abban reménykedtek, hogy az alkotmánybíróság a koronavírus ellen bevezetett további korlátozások nélkül engedélyezi számukra a németországi Giessen városában a gyülekezést. **Az Alkotmánybíróság döntésében engedélyezte ugyan a tüntetők gyülekezését, de előírta, hogy tartsák be a társadalmi távolságtartási intézkedéseket.**

“ Az egyesülési szabadság alapvető jognak minősül, amelyet védelemben kell részesíteni.”

A német alkotmány 8. cikke kimondja, hogy „minden németnek joga van békésen és fegyvertelen gyülekezéshez előzetes bejelentés vagy engedély nélkül”, de hozzáteszi, hogy „kültéri gyülekezés esetén ezt a jogot törvény jogszerűen korlátozhatja”. Az Alkotmánybíróság a fenti cikkekre hivatkozással gyakorolhatóan ítélte a gyülekezés szabadságához való jogot, de eközben minden tiltakozó számára egyértelművé tette, hogy a társadalmi távolságtartásra vonatkozó szabályokat be kell tartani.

<https://jogaszvilag.hu/vilagjogasz/a-nemetek-koronavirus-idejen-is-gyulekezhettek/>

A 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet, a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről rögzíti:

2. A kijárási tilalom és a közterületi magatartási szabályok

3. § (1) Este 8 óra és reggel 5 óra között - e rendeletben meghatározott kivétellel - mindenki köteles a lakóhelyén, a tartózkodási helyén vagy a szálláshelyén tartózkodni.

d) a sportról szóló törvény szerint versenyszerűen sportoló számára tartott

da) edzésen vagy sportrendezvényen való részvétel céljából,

db) edzés vagy sportrendezvény helyszínére közlekedés céljából,

dc) edzés vagy sportrendezvény helyszínéről a lakóhelyre, a tartózkodási helyre, illetve a szálláshelyre történő közlekedés céljából

este 8 óra és reggel 5 óra között megengedett a lakóhely, a tartózkodási hely vagy a szálláshely elhagyása, illetve a közterületen történő tartózkodás.

A szabad mozgáshoz fűződő alapjog korlátozása körében, a 484/2020. (XI.10) Kormányrendelet jelen bekezdésben felhívott rendelkezései Alaptörvény ellenesek arra tekintettel, mert:

1) a veszélyhelyzet kihirdetésére Alaptörvényt sértő módon, az 53. cikk 1) bek sérelmével került sor, veszélyhelyzet jogszerű kihirdetése nélkül alapjog nem korlátozható,

2) az alapjogi korlátozások Alaptörvényben , Egyezségokmányban foglalt feltételeit sértik – mert arra nem:

- a nemzet létét fenyegető, hivatalosan kihirdetett szükségállapot idején kerül rá sor,
- nem az adott helyzet által megkövetelt mértékűek,
- nem más alapvető jog érvényesülése, vagy védelme érdekében került rá sor,
- nem arányos, és nem feltétlenül szükséges mértékű,
- a nem az elérni kívánt céllal arányos,
- és nem jár az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával jár együtt.

3) Sértik az Alaptörvény 53. cikk 1) bek 2. fordulatát, továbbá az 54. cikk 1) bekezdését, mert a sarkalatos törvényben 2011. évi CXXVIII Tv. 49. § rendelkezése szerint:

(2) Veszélyhelyzetben korlátozni lehet a lakosság utcán vagy más nyilvános helyen való tartózkodását. A korlátozást és időtartamát a rádió, a televízió, a sajtó és hirdetmény útján, valamint a helyben szokásos módon a lakosság tudomására kell hozni.

Amint arra utaltunk és részletesen kifejtettük, határozott álláspontunk az, hogy a veszélyhelyzet kihirdetésére Alaptörvényt sértő módon került sor, erre tekintettel a veszélyhelyzet Alaptörvénybe ütköző kihirdetése okán, a veszélyhelyzetre épülő rendeleti kormányzás is súlyosan sérti az Alaptörvény 53 -54 cikk rendelkezéseit.

Ezen túlmenően a Kormányrendelet felhívott rendelkezéseiben felhívott kijárási tilalom, , mint alapjogi korlátozás súlyosan sérti az Alaptörvény I cikk 3. bekezdését is, mivel arányos, szükséges alapjog korlátozásról nem beszélhetünk arra tekintettel, hogy mindennemű megalapozott ok nélkül egyes társadalmi csoportokat kivesz a rendelet alkotó a kijárási tilalom rendelkezéseinek hatálya alól, így például a versenyszerű sportolókat, akik mindennemű alapjogi alapvetés nélkül a szabad mozgás jogával élhetnek Magyarország területén, diszkriminatívan megkülönböztetve ezzel a nem versenyszerűen sportoló polgárokat.

Az Alkotmánybíróság határozataiban alapvetésként több alkalommal kifejtette: **Valamennyi alkotmányos alapjog** tekintetében fontos kérdés, hogy **azokat lehet-e és milyen feltételekkel megszorítani, korlátozni.**

Az állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközéhez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el.

Az alapjog korlátozásának **alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik,** hanem szükséges, hogy **megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással.** A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére **alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.**

Az állam kötelessége az alapvető jogok "tisztetben tartására és védelmére" az egyéni alapjogokkal kapcsolatban nem merül ki abban, hogy tartózkodnia kell megsértésüktől, hanem magában foglalja azt is, hogy gondoskodnia kell az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről.

Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan.

Tisztelettel előadjuk a T. Alkotmánybíróság részére, hogy a kijárási korlátozás, a szabad mozgás jogának korlátozására vonatkozó kormányrendeleti rendelkezések súlyosan sértik az alapjogi korlátozások fenti kritériumait, azok aránytalanok, önkényesek és kényszerítő ok nélküliek. Ausztráliában a SARS COV 2 járvány miatt nem alkalmaztak kijárási korlátozásokat, nem fosztották meg a polgárokat a szabad mozgás jogától. Az Ausztrál kormány komoly tesztelést, rendezett jól szervezett kontakt kutatást végzett, és nem a társadalmat, hanem a fertőzött személyeket vagy a fertőzött személyekkel igazoltan kontaktba került személyeket kötelezte karanténra, fosztotta meg a kijárási jogtól.

A járványkezelés orvos-szakmai alaptézisei szerint soha nem az egészséges, hanem a fertőző személy kerül járványügyi intézkedés alá. Az ausztrál kormány elérte, hogy országuk lényegében vírusmentes. Ezen példa is mutatja az alapjogok aránytalan, szükségtelen korlátozását indítványozói személyeinkre, ekként a felhívott Kormányrendeleti rendelkezések Alaptörvény ellenességét.

A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya elismeri és rögzíti a polgárok szabad mozgáshoz való jogát, mely csak az Egyezményokmányban fogalt feltételekkel korlátozható,, alapvetően szükségállapot kihirdetése esetén.

2. cikk

1. Az Egyezségokmányban részes valamennyi állam kötelezi magát, hogy tisztetben tartja és biztosítja a területén tartózkodó és joghatósága alá tartozó minden személy számára az Egyezségokmányban elismert jogokat,

12. cikk

1. Minden olyan személynek, aki törvényesen tartózkodik valamely állam területén, joga van e területen a szabad mozgásra és a tartózkodási helye szabad megválasztására.
2. Mindenki szabadon elhagyhat bármely országot, ideértve saját országát is.

A T. Alkotmánybíróságot kérelmezzük továbbá, hogy a fentebbiekben előadott indokok , jogalap alapján a 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről 1. §, és 2. § rendelkezéseit annak Alaptörvénybe ütköző volta miatt megsemmisíteni szíveskedjen.

1. A maszkviselési szabályok megerősítése

1. § (1)^{*} A hatodik életévét be nem töltött kiskorú, valamint az értelmi vagy pszichoszociális fogyatékossgal, illetve az autizmus spektrumzavarral élő személy kivételével mindenki köteles^{*}

a)^{}* a tömegközlekedési eszközön utasként, illetve - a (6) bekezdés szerinti kivétellel - a tömegközlekedési eszközön történő munkavégzés során,

b) a 10 000 főnél nagyobb lakónépességű település belterületén a települési önkormányzat által kijelölt közterületen, illetve nyilvános helyen, kivéve a sporttevékenység során, valamint a parkokban, illetve zöldterületeken,

c)^{}* az üzletben történő vásárlás, illetve - a (4a) bekezdés szerinti kivétellel - az üzletben történő munkavégzés során,

d) - az irodák, sportolás céljára szolgáló helyiségek és az üzemi helyiségek területének kivételével - a bevásárlóközpont területén,

e) a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló törvényben meghatározott

ea) közlevéltár külső személyek számára látogatható területén,

eb) nyilvános magánlevéltár külső személyek számára látogatható területén,

f) ügyfélfogadási időben

fa) a közigazgatási szerv ügyfelek részére nyitva álló területén,

fb) az egyetemes postai szolgáltató által vagy a postai közreműködők által üzemeltetett, az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségben, továbbá

fc) minden egyéb olyan helyiségben, amelyben ügyintézés céljából ügyfélfogadás zajlik, és a helyiségben - az ott foglalkoztatottakat is beleértve - rendszeresen 5 főnél többen tartózkodnak egy időben,

g) minden olyan helyiségben, amelyben tömegközlekedési eszközre várakoznak,

h) a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet szerinti vendéglátó üzletben (a továbbiakban: vendéglátó üzlet)

ha) történő munkavégzés során,

hb) vendégként

orvosi maszkot, munkavédelmi maszkot, illetve textil vagy más anyagból készült maszkot (a továbbiakban együtt: maszk) olyan módon viselni, hogy az az orrot és a száját folyamatosan elfedje.

(2) Az egészségügyi intézmény területén - a (3) bekezdés szerinti kivétellel - mindenki köteles az (1) bekezdésben meghatározott módon maszkot viselni.

(3) Az egészségügyi intézményben ápolts beteg az elhelyezésére szolgáló kórteremben nem köteles maszkot viselni.

(4) A szociális intézményben

a) az ott foglalkoztatottaknak az ellátottakkal való közvetlen érintkezéskor, vagy ha tartósan 1,5 méteren belüli távolságban tartózkodnak az ellátottakkal,

b) az ellátottaknak a közösségi programok alkalmával és a közösségi terekben való tartózkodás esetén lehetőség szerint

az (1) bekezdésben meghatározott módon maszkot kell viselniük.

2. § (1) Az 1. § (1) bekezdése, valamint az 1. § (2) és (4) bekezdése esetében az üzemeltető köteles gondoskodni arról, hogy a tömegközlekedési eszközön vagy a helyiségben tartózkodók a maszkot az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon viseljék, ennek érdekében a szolgáltatás, illetve az üzemeltetett intézmény működésére, igénybevételére vonatkozó szabályozásban az igénybevétel rendjének megsértése esetén egyebekben alkalmazható intézkedéseket, szankciókat alkalmazhatja.

(2) Tömegközlekedési eszközön maszk nélkül utazó vagy a maszkot nem az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon viselő személyekkel szemben az üzemeltető a szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szabályozásában köteles megteremteni a jogszerű magatartás követésének ösztönzésére irányuló további, az üzemeltető szabályozási körébe tartozó feltételeket is, legalább a viteldíjon felüli többletdíj (pótdíj) megfizetési kötelezettség előírásával.

(3) Azt a személyt, aki a tömegközlekedési eszköz vezetőjének vagy az üzemeltető más alkalmazottjának felszólítására sem viseli az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon a maszkot, vagy nem hagyja el a tömegközlekedési eszközt, a tömegközlekedési eszköz vezetője vagy az üzemeltető más alkalmazottja köteles

a) az utazásból kizárni,

b) a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) 177/A. § (1) bekezdésébe ütköző közérdekű üzem működésének megzavarása szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt rendőri intézkedést kezdeményezni, és

c) gondoskodni e személynek a tömegközlekedési eszközről történő leszállításáról.

(4) Azt a személyt, aki a maszkot az 1. § (1) bekezdés c)-h) pontja, valamint az 1. § (2) és (4) bekezdése esetében az üzemeltető felszólítására sem viseli az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon, az üzemeltető köteles a látogatásból kizárni, és gondoskodni arról, hogy e személy a helyiséget, illetve a területet elhagyja.

A T. Alkotmánybíróság előtt tisztelettel előadjuk, hogy az alaptörvény-ellenes, jelen alkotmányjogi panaszunkkal támadott kormányrendeletek rendelkezéseinek alkalmazása, illetőleg azok hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be jogséremlünk, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, ennek keretében nem élhetünk gyülekezési jogunkkal, a szabad mozgás jogával, mivel többünket a rendőrség igazoltatott egészségügyi séta közben is, állítva, hogy megszegtük a kijárási tilalmat, nem élhetünk azon jogunkkal, hogy maszk nélkül közlekedhessünk Magyarországon, mivel ezen alapjogunkat is korlátozzák, illetve nem hagyhatjuk el lakásunkat az Alaptörvény ellenes kijárási tilalmat előíró rendeleti rendelkezések folytán.

Határozott kérelmünk:

a) Kérelmezzük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 26. §. (2) bekezdése alapján szíveskedjen megállapítani a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 26/2021. (1.29) Kormányrendelet Alaptörvény ellenességét, mivel az az Alaptörvény 53 cikke rendelkezésébe ütközik, a 484/2020. (XI. 10) Kormányrendelet 1-2-3 § rendelkezéseit, mivel sérti az Alaptörvény 53-54 cikk rendelkezéseit, továbbá az 5-6 § rendelkezéseit, mivel sérti az Alaptörvény 53-54 cikk rendelkezéseit, továbbá a 2011. évi CXXVIII Tv. 49 §-át, így azok Alaptörvény ellenesek.

- b) Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, a kérelem akkor minősül határozottnak, ha egyértelműen megjelöli - többek között - az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, mely megtörtént elen indítványunkban.

Tisztelettel előadjuk a T. Alkotmánybíróság részére, hogy Alkotmányjogi panaszunkban az egyes kormányrendeleti rendelkezések értelmezésénél fejtettük ki *azt, hogy* az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem oldalunkon jogsérelem, nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás oldalunkon, ekként az Abtv.26. §. 2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz megalapozott.

- c) Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy **alkotmányjogi panaszunkat szíveskedjen befogadni**, mivel fennáll az ABtv 29.§-ban foglalt feltétel, azaz panaszunk alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések feltételét tartalmazza.
- d) Indítványunk ezen túlmenően az Abtv. 52. § (1) bek. alapján határozott kérelmet tartalmaz, megjelöltük az Alkotmánybíróság hatáskörét is.
- e) Indítványunk megfelel az Abtv 51.§. 1) bekezdésének, mivel panasz előterjesztésére jogosultak vagyunk, az indítvány előterjesztésére jogosultságunk fennáll.
- f) Indítványozóként nyilatkozunk arra vonatkozóan, hogy az alkotmányjogi panasz nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk azzal, hogy kérjük személyes adataink nyilvánosságra hozatalának mellőzését a T. Alkotmánybíróságtól.
- g) A panasz megfelel a **30. § (1)** Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.

T. Alkotmánybíróság!

Reményeink szerint részletesen és mindenre kiterjedően kimunkálást nyert általunk az alkotmányjogi panasszal támadott joghely, jogszabályi rendelkezés, Alaptörvényt, Alaptörvényben foglalt alapjogokat súlyosan sértő volta, és reményeink szerint panaszunk az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeivel bír.

Fentiekre tekintettel, tisztelettel kérelmezzük a T. Alkotmánybíróságtól panaszunk befogadását, és az alkotmányjogi panasz elbírálását, annak való helyet adást, melynek következtében a felhívott Alaptörvény ellenes Kormányrendeletek megsemmisítését.

Kelt: Budapesten, 2021. 04. 01.

Magyar Polgári Nemzeti Jogvédő Szervezet

Indítványozó
Ambrusné Dr. kerekes Judit
Vezető Jogász

Indítványozó
Vajda Attila vezető jogvédő
Magyar Polgári és Nemzeti Jogvédő Egyesület
Országos Elnök

